

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v torek in soboto ob 4 uri popoldne.

Stane na leto K 10.—

1/2 leta 5.—

1/4 „ 2.50

Posamične številke stanajo 8 vin.

Na naročila brez doplačila naročnine se ne oziramo.

SOČA

Telefon št. 83.

Vse za narod, svobodo in napredek! Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. na desno.

Upravištvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v Goriški Tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglas in poslanec se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Jugoslovansko vprašanje.

Nemci z vso silo prodirajo na jug. V današnjih časih je pričelo sistematično naseljevanje Nemcev v naših deželah ob Adriji, prihajajo kot uradniki, trgovci, obrtniki, tovarnarji, podjetniki, nemških delavcev dobiš že prepogostoma med nami. Po nemških listih se neprestano govori o Adriji, o važnosti Adrije za Nemce in da se Nemci ne dajo odrinuti od Jadrana, pri čemur mogočno pokažejo na sever, v Nemčijo, češ, glejte, tam gori so naši yrhovni zaščitniki, od tam se od Bismarška dalje veleva Nemcem, da zasedejo dežele ob Adriji in se polaste Trsta. Odkar je odprta nova planinska železnica, dere nemška sila proti Adriji, import Nemcev je vedno večji in njihova pozicija vedno močnejša, zlasti odkar so stopili na njihovo stran Italijani. Ti in Nemci se borijo sedaj skupno proti Jugoslovonom, pred vsem pa proti nam Slovence; glavni boj z združene italijansko-nemške strani gre proti nam; mi smo najbolj nevarni sovražnik in drugim, mi, ker smo predstraža Jugoslovanstva proti Nemcem in ker se udeležujemo v Trstu na tak način, da radi tega pada italijanska veljava v Trstu in proti italijanstvu Trsta popoln pogin. Italijani in Nemci bi radi spravili s sveta seveda vse Jugoslovane, ali pobotali bi se tako s Srbohrvati, samo da bi nas zadušili. Tudi v trizalizem bi privolili, samo ako bi bili mi žrtvovani Nemcem, da bi šli čez nas do Trsta. Slovenci smo sedaj tehtani in uštevani v nemški in italijanski javnosti kot narod, proti kateremu treba nastopiti z vso energijo, da se naredi z njim, kar hočejo oni in drugi, v glavnem Nemci, da se potopimo v nemštvo, in Italijani bi ne imeli proti temu, nič bi ne mislili na to, da se prav gotovo i oni vdušijo v nemški poplavi.

Nemški državni poslanec dr. pl. Lodgman je govoril na shodu nemškega Volksfunda v Gradcu 18. t. m. obširno o Slovanih in je imenoval jugoslovansko vprašanje veliko nevarnost za državo. Slovan je njemu sicer človek in tudi še dr. Ludman, ali on ne vidi v Slovanih enakega pravnega državljana. Lodgman pravi, da se Slovani ne sme nikdar priznati enakopravnosti. Torej človeka in državljana ne vidijo Nemci v Slovanih, tako za silo, da plača davke in služi vojake, ali da bi bil Slovan v Avstriji enakopraven z Nemcem, to ne sme biti, to se ne sme nikdar zgoditi. Tako govore in tako delajo Nemci.

Nemško navalovanje na Adrijo živo odmeva v jugoslovanski politiki, to navalovanje druži Slovence, Hrvate in Srbe. In narod smo, Jugoslovani smo!

Z veseljem čujemo take enunciacije na slovenski, hrvatski, srbski strani. Prišel je nemški pritisk in kar sama ob sebi je zrasla zavest skupnosti jugoslovanskega rodu ob Adriji. In ta skupnost se ugotavlja v političnih listih, na zborovanjih, v programih slovenskih strank v naših deželah.

V revdiranem programu Hrvatske pučke napredne stranke v Palmaciji z velikega zborovanja 20. t. m. v Splitu čitamo:

I. H. P. N. S. priznava kot svoja temeljna načela, da ima vsaki narod pravico, da se sam upravlja in da so Hrvati, Srbi in Slovenci jeden narod s tremi ravnopravnimi imeni.

2. Stranka se bo borila za popolno samoupravo hrvatskih, srbskih in slovenskih zemelj v Avstro-Ogrski monarhiji.

Tako se utrjuje jugoslovanska skupnost, tako se napoveduje skupen boj proti grabežnemu tujcu, ki hoče udreti v naše dežele in nas ponemčiti ali pregnati z rodni naših tal.

Vsporedno z zdravim pojmovanjem položaja in iz tega izvirajočim tokom v solidarnost, v skupno zavzemanje in borenje za pravice Slovencev, Hrvatov in Srbov se vrši versko-strankarsko barvano reševanje jugoslovanskega vprašanja v klerikalni stranki.

Pred dvema letoma je bil v Opatiji sestanek slovenskih klerikalcev in hrvatskih pravašev. Takrat so bombastično razlagali svetu, da je sklenjena vez med Slovenci in Hrvati, da smo jeden narod, da se je razširila naša mala slovenska domovina in en rod biva od italijanske meje tje dol do Balkana. Poznali pa so samo Hrvate in Slovence, Srbe so izključili. Naši klerikalci že od nekdaj ne marajo Srbov, ker so pravoslavni. To se je pokazalo na posebno eklatanten način že takrat, ko je šlo za jedinstvo jugoslovanskih državnih poslancev v parlamentu na Dunaju pa so rekli slovenski klerikalci: dobro, homo skupaj, samo onih dveh srbskih poslancev iz Palmacije ne moremo sprejeti v svojo sredo. Verski moment je onemogočil jedinstvo jugoslovanskih poslancev. V Opatiji so tudi povdarjali katoliško podlago obeh narodov Slovencev in Hrvatov in na tej podlagi zjedinjenje, Srbe zametavajo, ker so pravoslavni, kakor da bi bila taka neizmerno dalekosežna razlika med pravoslavno in rimsko-katoliško veroizpovedjo!

Sedaj se je oglašil semeniški profesor dr. Aleš Ušeničnik v Ljubljani in napisal članek o jugoslovanskem vprašanju. Pomenlja staro klerikalno stališče: jedinstvo med katoliškimi Slovenci in Hrvati, s Srbi nobenih stikov. Pospne se celo do te abotuciji, da bi bilo jedinstvo med Slovenci, Hrvati in Srbi delo belgrajske frimasonske lože! Dr. Ušeničnik inlete po Srbiji in govori, kakor da zjedinjevanje med Slovenci, Hrvati in Srbi meri na ustvaritev Velike Srbije! Čemu leta dr. Ušeničnik čez meje monarhije? Mi imamo pač pred očmi jedinstvo med Jugoslovani v monarhiji, da pa kulturne vezi pri narodih, ki bivajo v raznih državah, ne poznajo državnih mej, to je pač nekaj samo po sebi uimevnega. Tako je po celem svetu in tudi mi poznamo Srbijo in Rusijo, ne da bi pri tem hoteli podreti meje monarhije. Ali v monarhiji naj se čuje naš glas jedinstva, monarhija naj upošteva jugoslovansko moč in izvrši njene zahteve: ne bo jej v škodo, marveč le v korist. Utrdi se in v svojem jugoslovanstvu bo imela najkrepkejšo oporo za svoj obstoj.

Kar se tiče vere, pa poglejmo zopet v program H. P. N. S. Tam čitamo:

»Upošteva, da je v narodu, ki ima tri veroizpovedanja, za narodno misel uničevalna vsaka politika, ki se istovetnje z jedno vero ali cerkvijo, se bo stranka borila proti vsakemu političnemu izrabljanju vere v separatistične protinarodne svrhe, razširjajoč v narodu misel verske znosljivosti in vzajemnega spoštovanja verskih svetinj.«

Tako je prav! Po tem se moramo ravnati. Naši klerikalci so s svojim naziranjem o jugoslovanskem ujedinjevanju v manjšini. Ali sprevideti bi morali svojo zmožnost in zapustiti svoje tesno stališče, ker ako bodo vstrajali na njem, se

bodo kazali v vedno jasnejši luči za neprijatelje jugoslovanskega jedinstva in vedno bolj bodo zahajali na poti denuncijantstva skupno z Lahi in Nemci proti jugoslovanskemu zjedinjevanju!

Renegati.

V času laško-nemškega pobratimstva v avstrijskem Primorju se zopet oglašajo po nečednih predalih nemških listov razni renegati, ki z nesramno predznostjo proslavljajo na njim lasten način — nenaturno zvezo obeh narodov. Da bi pa oprostili pred ljudmi ta politični konkubinat, govore o zvezi dveh »kulturnih narodov« proti tretjemu narodu, ki se ne more ponasati s tem ponosnim naslovom, proti nam Jugoslevonom. Ne pride nam na misel, da bi to renegatsko ekspektoracijo osmešili — obračunati hočemo za enkrat le z renegati samimi in potem se šele lotimo njihovih ekskrementov. Neprijetnosti odloži človek pač za konec.

Na trnjevi poti slovenskega trpljenja in vstajenja, imamo vedno enega zvestega spremljevalca naših nasprotnikov — renegata, janičarja, poturico. Ko se je slovenski rod še klanjal Perunu in Triglavu, ko so mladeniči in mladenke častile boginjo Živo, že tedaj je vstal med našim narodom, omanjen od sladkih besedi in darov sovražnika — prvi renegat.

Vsled njega smo zgubljali zemljo, vsled njega smo izgubili svoje plemstvo in naš kmet je bil ob svojo pravico, ob staro pravdo. Neizmerno gorja so nam prizadeli ti odpadniki, ki so se na mehkih stolih izneverili Sloveniji in postali sužnji nemške nadvlade. In to ko morje neizmerno gorje so povečali potem stoterni janičarji, po sili ngrabljeni narodu in po sili nastali njegovi sovražniki. Na vse strani smo oddajali svoje najboljše ljudi, da jih kruta tujina otruje s sovraštvom do nas, da ubijajo potem lastne matere in lastne brate.

Dolgo, neizmerno dolgo se je to go-dilo, stoletja in stoletja pripovedujejo o tej naši grozni holecini — toda končno je le tudi nam zjasnila usoda vremena in vsaj na vzhod nismo več oddajali poturice. Toplo se lnce splošnega evropskega prebujenja je desezlo tudi nas, da je zavel po naših krajih veselejši zrak in dobili smo prve sinove, ki se niso tudi v mehkih blazinah odrekli svojem rodu. Število renegatov na sever se je zmanjšalo — dobili smo prvo narodno inteligenco.

Kak prevrat je nastal z njo po vsej Sloveniji. Pismenost ljudstva se je dvignila, rastla je splošna naobrazba in z njo gospodarski razvoj naroda. V par letih je izvršil naš kmet ogromno delo, da je postal lastnik svoje zemlje. Vse to so bile blagodejne posledice skupnega delovanja vseh, od prebivalca najbornejše koč, pa do lastnika ponosne palače.

Ves narod je napredoval in se veselil kulturnega razmaha, le eden je proklinjal napredek kulture — to je bil slovenski renegat. Živahno delo na vseh poljih mu je z neizprošno jasnostjo govorilo, da je steril nečastno dejanje, ker se je odrekel delu, ponosu moža, ker je za par krono uklonil vrat in hrbet in postal bojazlivec, največja sramota moža. Da bi udušil to vest, da bi preslepil sebe, se je zagrizel v svoje renegatstvo in zato je poturica hujši od Turka. Kjerkoli in kadarkoli je občutil slovenski narod kak udarec, vselej je bil radi tega v vrstah povzročitelj tuji renegat.

Že precej zgodaj je opazil narod škodljivost teh ljudi, toda nastopil ni proti njim nikdar dovolj silno. Vse preveč dobrote je bilo proti renegatom in premalo brezobzirnosti. Zgodilo se je celo, da je vskliknil marsikdo, kaj se hoče, je pač v državni službi. Neodpustljiva popustljivost, ki rodi grozne posledice.

Včasih so se renegati zadovoljili le s tem, da so zaničevali in zasramovali našega kmeta, naš narod, da so ovirali naš razvoj. Danes tem poturicam to ne zadostuje. V Ptujskem okraju ubijajo ljudi s šnopsom, na Primorskem kličejo še drug narod na boj proti nam in na Koroškem divjajo, ko azijske horde Džingiskana. V sredini Slovenije pa opravlja nečedni posel denunciantov, nasilnežev in obrekovalcev.

Tako delajo danes ti švabski sužnji, tako se obnašajo naše poturice. Sramota nam, če ne ndarimo po teh ljudeh z vso silo, če ne nastopimo proti njim brezobzirno. Zadosti dolgo se je košatil med nami renegat. Slovenski stariši so dopuščali, da je brežčasten renegat postal njihov sorodnik in da je postal lastnik denarja, ki ga je s krvjo prislužil od njega tako zaničevani slovenski kmet. V družbi se je oproščalo renegatu, da je zmerjal vse po vrsti s psi in skoraj da ga nismo pozvali, da se naj posluži daljših psov. Vseposvoda je smel ošabno vrteti svojo puhlo glavo in moške mu niso dali zasluženih brce.

Ali te obzirnosti je dovolj, in skrajni čas, da obračunamo z renegati z vso strogoostjo in brez najmanjše sentimentalnosti. Smo dosledni nasprotniki vsem, ki ovirajo naš razvoj, smrtni sovražniki pa smo renegatom. Opravičil ne čujemo, sploh ne poznamo — poznamo le renegata. V nobeno našo družbo nima dostopa, ker kakor gobovec tako more tudi on koga okužiti. V nobeni rodbini ne more postati rodbinski član, ker njegova kri sramoti vso hišo. Če je lačen, nas to ne briga, če je žejen, naj si pomaga sam — zanj nimamo pomoči, nimamo usmiljenja.

Tako bi moral čutiti ves narod in Slovenija bi bila očiščena mrčesa in zopet bi se blestela njena slava.

Kmečki shod

sklicuje »Gospodarska zadruga za Goriško okolico« za v nedeljo dne 28. t. m. ob 7. uri in pol zjutraj v Gorici pri Jerasu (na južnem kolodvoru). Dnevni red:

Poročilo o trgovini s krompirjem.

Na shod so vabljeni člani in tudi nečlani pridelovalci krompirja za prodajo. Na shodu se poroča o letini krompirja v Italiji, na Ogrskem in v Nemčiji, o razmerah in vplivu teh dežel na prodajo našega krompirja.

Dalje se poroča o moči in vseh konkurencah. Posebne važnosti in dokaz neopravičenega in za naš pridelek škodljivega postopanja trgovcev bode sledeče poročilo:

Okrožnica trgovske družbe: Bombič & Comp. Gorica.

Poročilo bode povsem stvarno brez vsake osebne žalitve, tako, da se brez vsake skrbi vdeleže nečlani, ki pridružijo krompir za prodajo.

Zadruga bode izplačevala krompir takoj po shodu 28. t. m. do 3. ure popoldne in 29. t. m. na Sv. Peter od 7. ure zjutraj do 12. ure dopoldne.

Načelstvo.

Zadružna Zveza v Celju

je imela dne 18. t. m. ob zelo veliki udeležbi v Celju svoj občni zbor. Iz predloženega poročila posnemamo sledeče:

»Zadružna Zveza v Celju je v letu 1913 končala trideseto leto svojega delovanja med Slovenci in primorskimi Hrvati. Nje zasluge za razvoj slovenskega združništva v prejšnjih desetletjih so znane. V zadnji dobi, v dobi splošne gospodarske krize, je tudi ta organizacija trpela; neumornemu delu Zvezinega vodstva pa gre zasluga, da so se v organizacijo povrnila zopet redne razmere in da je Zveza danes na znotraj trdnjša, kakor je bila kedaj poprej. Glede Šoštanja in Glavne posojilnice, teh najhujših ran iz zadnjih let, je Zveza popolnoma krita in ji ne preti iz tega nobena kriza več. Računski zaključek za leto 1913 izkazuje bilančno stanje 1.532.800'40 K, čisti dobiček 3.961 K, rezerve koncem poslovnega leta 72.012'15 K, deleži 93.200 K. V dobi najhujše krize je Zveza rabila visoke bančne kredite. Stanje istih je bilo koncem leta 1910 623.401'70 K, koncem 1912 334.000 K, koncem 1913 pa 80.000 K, iz česar sledi, da je Zveza izvršila v zadnjih letih tudi glede odplačevanja izposojil veliko razbremenilno delo. Blagovni oddelek se je pečal s skupnim naročevanjem umetnih gnojil in poljedelskih strojev ter skupno prodajo sena za vojaške dobave v Pragi. Denarni promet znaša v tem oddelku 75.872'34 K proti 30.340'22 K v letu 1912, dobiček pa 691'51 K. Blagovni oddelek se peča le s posredovanjem na račun članov. Je star še le dve leti in bo Zveza za izpolnitev s potrebnim previdnostjo storila vse, kar v tem oziru zahtevajo koristi članstva. Tudi v preteklem letu je Zveza posvečala razvizijskemu delu največjo pozornost. Redne revizije so se izvršile v 72 zadrugah ter se je porabilo za to 256 dni. Razentega pa se je izvršilo približno 100 izrednih revizij in kratkih nenadnih obiskov v posameznih zadrugah. Zvezin funkcijonarji in uradniki so v preteklem letu obiskali skoraj vse članice ter se je vsaka prilika porabila v to, da so se z zadrugarji v posameznih zadrugah vršila posvetovanja o izboljšanju in poglobitvi združnega poslovanja. Kakor vsa prejšnja leta, je tudi lani Zveza storila za pouk izredno mnogo. Vršila so se tri velika okrožna zborovanja: prvo v Gorici za Goriško, kjer je bilo udeležencev 55, drugo v Mariboru s 30 udeleženci in tretje v Celju s 120 udeleženci. V teh velikih okrožnih zborovanjih se je razpravljalo o naukih krize s posebnim oziranjem na združno delo, o sedanjem stanju kmetijskega združništva, o revizorjevih izkušnjah, o izpolnitvi Zvezine denarne centrale, o združnem nakupovanju in združnem prodajanju kmetijskih potrebščin in kmetijskih pridelkov ter o drugih važnih združnih vprašanjih. Razentega se je vsega vršilo po zadrugah 41 manjših združnih poučnih sestankov. Izdala se je v preteklem letu tudi knjižica, ki po poljudno razpravlja o važnosti posojilnic in sicer pod naslovom: »Slovenci čuvajmo svoje posojilnice«. Te knjižice se je izdalo v 10.000 izvodih ter je že vsa razpečana. Končno je za pouk skrbelo tudi Zvezino glasilo »Zadruga«. Kar se specijelno tiče organizatoričnega delovanja, snovanja novih zadrug, se Zveza v preteklem letu s tem še ni pečala, kakor je bilo že omenjeno, pač pa je v obstoječih zadrugah pripravljala tla za skupno naročanje in prodajanje kmetijskih pridelkov. V kolikor se bo pokazala potreba za snovanje samostojnih zadrug za blagovni promet, se bo to delo izvršilo letos in v bodoče.

V načelstvo so bili izvoljeni sledeči: dr. A. Božič, Celje, predsednik, dr. V. Kukovec, Celje, I. podpredsed., Jos. Učakar, Trst, II. podpredsed., A. Mirnik, Celje, dr. E. Kalan, Celje, Josip Berk, Celje, Franjo Roblek, Žalec, L. Plavšak, Št. Jur ob Taboru, dr. M. Gorišek, Št. Lenart v Sl. gor., A. Unus, Dol, Fr. Punčuh, Slap, posl. Fr. Miklavčič, Kobarid, dr. K. Janežič, Volosko, M. Verbič, Sodražica, dr. R. Pipuš, Maribor, udje načelstva.

V nadzorstvo so bili izvoljeni sledeči: J. Smertnik, Celje, predsednik, Fran Pirkmajer, Fran, podpredsednik, Feliks Robič, Lembang, Fr. Toplak, Ptuj, K.

Schwentner, Vransko, Fr. Piki, Žalec, dr. Lj. Stiker, Brežice, M. Goričar, Mozirje, Fr. Kocbek, Gornjigrad, M. Turk, Borovlje, udje nadzorstva.

C. M. podružnicam v premislek!

Moška C. M. podružnica v Gorici je razposlala te dni vsem cenjenim posetnikom okrožnico v svrhu prispevanja za razširjenje Narodne šole na Blancah v Gorici.

Vredno bi bilo opomniti še par besedi: »Narodno šolo« v Gorici se misli razširiti iz dvorazrednice letos v tro, prihodnje leto pa v štirirazrednico, kakor je letos že razširil »Schulverein« svojo potujočevalnico. Ker je pa sedanja šola v to premajhna, si ne moremo drugače pomagati, kakor z zidavo. In od kod denar? Saj redni dohodki niti ne krijejo tekočih stroškov (n. pr. meseca maja t. l. je bilo čelo 6000 K deficita).

Moška in ženska C. M. podružnica sta si z letošnjima občnima zboroma stavila nalogo, z vso silo delati na to, da se v par letih nabere ves potreben kapital v Gorici in na Goriškem, da se čim preje uresniči želja stiskanih in preganjanih slov. železničarjev in Blancah.

V ta namen je nabralih že skoraj 6.000 K, za kar še enkrat iskrena hvala vsem, ki so količkaj k temu pripomogli. Naberimo še enkrat toliko — in trdnjava naša stoji trdno v ponos nam — in v strah njim!

51 je vseh podružnic C. M. na Goriškem. Dosti jih je v narodnem boju in če prispeva vsaka po par desetakov, naši ideali so uresničeni.

Najprimernejše je v ta namen določiti dneve za nabiranje darov C. M. D. Vsak naj da, kolikor more. Izkušnja uči, da veselice stanejo ogromnega denarja in le prerado se zgodi, da je celo izguba, posebno še v sedanjem vremenu.

Cenjeni odhori podružnic in rodoljubi! Prirejte meseca julija zbirke za našo narodno šolstvo, plačila Vam ne bo dal nihče za to, plačilo Vam bodi zavest, da ste storili narodu našemu dobro, da ste mu okranili naraščaj — našo deco.

In naše dobro ljudstvo Vam reče: Bog Vam plati!

Tombola na Volčjdragi v prid slov. šolstvu v Gorici.

Sv. Petra in Pavla dan priredi pevsko izobr. društvo »Prešeren« svojo vsakoletno običajno tombolo na Volčjdragi in sicer v prid razširjenju C. M. šole na Blancah in »Šolskemu Domu«.

Isti dan imajo tudi Italijani svojo vsakoletno prireditve, na kateri zbirajo kronce in med njimi, to je ravno žalostno, tudi slovenske, s katerimi nam potem ugrabljajo in potujčujejo našo mladino, katera postane mnogo hujša proti nam nego so pristni Italijani sami. Da bi se ta dan zbirali okoliški in mestni Slovenci na podobni prireditvi, kjer bi svoj denar obrnili sebi v korist, je sklenilo dr. »Prešeren« pred par tedni ta dan posvetiti narodnemu šolstvu s tem, da prireja tombolo v korist mestnemu šolstvu. Do sedaj je bil vspeh vsako leto zadovoljiv.

Lansko leto je dalo na pr. omenjenima zavodoma preko 500 K. Upamo, da letos to svoto prekoračimo, če se bodo vsi zavedali svoje dolžnosti.

Do letos je bila ta prireditev združena s koncertom. Letos se pa na splošno želijo članov priredi ples. Ples pa je vzbudil veliko gonjo proti društvu pri nasprotnikih. Ta dan imamo v Št. Petru cerkveni shod in je razumljivo, da se ta dan plesa ne dovoli. Zato je prosilo društvo dovoljenje za ples eno nedeljo pred sv. Petrom ali županstvo je odgovorilo, da v letu 1914 ne dovoli nikakega plesa. Sedaj je bilo društvo primorano poiskati si zavetja v tuji občini na Volčjdragi.

Blag je namen, ki ga zasleduje društvo s to prireditvijo, ali vendar šempeterski novostrojariji so se z vso vnetostjo na agitacijo proti veselici. V cerkvi grmi

in treska ali brezuspešno, ker ljudstvo je spoznalo onega, ki je prinesel v naš do sedaj mirni šempeter razdor.

Najboljši odgovor temu strastnemu sovraštvu bodi ta, da se v ponedeljek dne 29. t. m. vsak narodno čuteč Slovenec udeleži šempeterske tombole na Volčjdragi. — Pričetek plesa je ob 4, tombole ob 6. Zveza vlakov je za izletnike zelo ugodna, zato je upanje, da bosta C. M. šola na Blancah in Šolski Dom imela kar največ koristi tega dne.

Letoviščarji na Koroško!

Sedaj, ko nastopa ona doba, ko vsakdo more pohiti za nekoliko tednov ven na deželo, je vsekako potrebno opozoriti naše letoviščarje, da naj pri izbiri mesta ali kraja, kjer so se namenili prebiti čas svojega dopusta, se ozirajo na našo divno koroško deželo, ki gotovo s svojo naravno krasoto prekaša marsikatero drugo. —

Toda ne samo radi svoje naravne krasote, radi vsega potrebnega komforta, ki ga zahteva letoviščar ter radi ugodnih železniških zvez, morajo naši letoviščarji posecati Koroško tudi iz narodnih ozirov. Koroškim Slovencem manjka posebno inteligence ter priprave ljudstvo, ki vidi »boljšega človeka« vidi v njem le Nemca, predstavitelja njemu višjega naroda. — Od tod svoje lastno podcenjevanje.

Slovenski del Koroške s svojimi lepimi livadami, prijaznimi vršički in mogočnimi velikani, ki štrle v nebo ter s pohlevnim in vpludnim tam prebivajočim ljudstvom, tvori ono idealno letovišče, ki si ga želi od letnega dela pokoja — željni uradniki, trgovci itd. — Zraven nepretiranih cen v gostilnah in restavracijah, ki omogočajo tudi manj premožnim si zbrati svoje letovišče, priporoča snažnost, dobra postrežba te kraje. —

Goriški Slovenci, ki sami veste, kolike vrednosti je moralna opora, uvažujte pri izbiranju letovišča ta-le nasvet.

Potrebne informacije rade volje daja društvo »Gorotan« Hotel Trabesinger v Celovcu. — Priporočljivo je Beljaški in borovelski okraj.

Kažipot za izbiro šol in poklicev.

Kažipot za izbiro šol in poklicev z dodatkom o notranjem ustroju najvažnejših šol. Sestavil Fr. Jeran, realni suplent, založilo društvo slov. profesorjev. Cena 60 vinarjev.

Lično sestavljena knjižica nam podaja pregled o vseh mogočih poklicih in o nadaljevanju študij za vsako stopnjo šolske izobrazbe. Razni poklici in šole, katerim bi se marsikdo posvetil z veseljem, so pri nas še malo znani. Zato se naši dečki držijo šablone in študirajo tako, kakor nekda in se ne ozirajo nič na individualno nadarjenost. Navedeni kažipot pokaže marsikomu pravo pot.

V »Uvodu« čitamo:

Često se obračajo starši do učiteljev z vprašanji, kateri poklic naj bi izbrali svojim sinovom in v katere šole naj jih pošljejo.

Po ogromni večini polni dandanes slovensko dijaštvo le srednje šole, med temi spet po večini gimnazije, ker mu je ideal uradniški poklic ter ne vidi, da s'je lepa bodočnost tudi strokovno izobraženemu obrtniku, trgovcu, poljedelcu, gozdarju, mornarju, tehniku i. d. Do t. j. aj vlada pri

nas mnenje, da naj postane obrtnik ali trgovec le oni, ki ni za študiranje. Da drugod ne mislijo tako, nas učijo zgledi n. pr. na Češkem.

Starši, dajte svoje sinove do 14. leta v realno, in če jo dobimo — v realno gimnazijo, ali pa v meščansko šolo, potem pa v strokovno, obrtno, trgovsko, poljedelsko in druge take šole. Posebno velikega pomena za nas je c. kr. državna obrtna šola v Ljubljani.

Pisatelj omenja, da kažipot takoj pravič ne more biti popoln. Zato prosi, da naj se mu sporočijo eventualna dopolnila. Tako dopolnilo je potrebno glede dečkov t. j. ki obiskujejo srednjo šolo. Prizadejati stariši to želijo.

Moll-ov Seidlitz-prašek

je za na žolodih trpečo neprekosljivo sredstvo, katero ima prednost pred vsemi drugimi dražilnimi čistil. kroglicami in grenčicami.

Cena orig. škatlje K 2.— Ponarejanje se sodnijsko zasleduje.

Mollo-vo Franc. žganje in sol

za ribanje žvota — Bolečino olajšujoče in orepčujoče staroznano sredstvo proti trganju in prehlajenju vsake vrste. Orig. steklenica K 2.— Na prodaj po vseh lekarnah in mirodilnicah. Glavna lekarna A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, Dunaj, Tuchlauben 9. Dobiva se v Gorici v vseh lekarnah in mirodilnicah.

Advokat dr. Egon Starè je otvoril

odvetniško pisarno v Trstu,

ulica Nuova št. 20. I. (hiša Živnostenske Banke). Telefon št. 28-83. 181-1

Adolf Urbančič, mesar

Gorica, ulica sv. Ivana št. 7

priporoča svojo mesnico, v kateri seče meso prve vrste in vse drugo, kar spada v mesarsko stroko. — Mesnica je moderno in higienično opremljena. Na zahtevo strank se : : : pošilja meso na dom. : : :

Zvečer lahko postreže strankam, ako se zglase na dom v isti hiši I. nadstropje.

Lampijone za Sokolske prireditve

z monogramom Sokola in napisom: »Na zdar!« ima v zalogi trgovina

A. Gabršček v »Trgovskem Domu«.

Prednaznanilo.

V kratkem dospe v Gorico

Miloška

izvanrednost sedanjosti telepatski medium

uganitev misli, neposredna izsleditev predmetov, telepatia, estoriorizacija občutljivosti, takojšnje izračunavanje itd.

Nastani se v »CENTRAL BIO«.

Politični pregled.

Albanija. — Zadnje upanje albanskega kneza se je izjalovilo. Čete Prent Bib-Dode, glavarja ali kapitana katoliških Mirditov so razbite. Z okoli 2000 Mirditi je korakal Prent Bib-Doda proti Draču, a njegov pohod so hitro končali vstaši, ki so med tem tudi že osvojili Elbassan, prestolico srednje Albanije, in ki ogrožajo že mesta v južni Albaniji ko Fieri, Berat in celo Valono. Knez Wied ali kakor se sam v svoji megalomaniji imenuje kralj Albanije, je torej brez vojakov in brez denarja. Kljub temu pa mislijo gotovo velenje, da je umestno vsiljevati mohamedancem še dalje krščanskega kneza, dasi ravno ni nikjer vladar svobodnim mohamedancem nemohamedanski vladar. Da je Wied tudi vzor nezmožnega vladarja, o tem ne zgrešimo niti besede. Kako vzdržati kneza — to je sedaj začetek in konec albanske politike. Da v varstvu topov vojnih ladij ne misli še Wied na konec je jasno. Ker je iz severa pomoč izključena, se obrača sedaj Wied na jug. V Valoni nabira Izmah Kemal bej čete. Če je to tudi politično pametno, pa je velikansko vprašanje. Izmah Kemal bej, eden najizobraženejših Albancev, je mož, ki je navajen vladati na svojo roko. In če bi Izmah Kemal bej v resnici bil opora Wiedu, tedaj mu je le slična pomoč, ko Essad paša. Ta pomoč torej ni presigurna. Ostaja le še ena — prostovoljci. Ali kdo se naj danes navdušuje za Wieda, tega vzor moža brez glave in srca. Le tisti, ki je izgubil že vse, ki je prisiljen, da igra hazardno igro. In to vidimo tudi sedaj. Albanski komite na Dunaju je začel nabirati prostovoljce. Dosledaj se jih je že na Dunaju prijavilo 1800, od katerih pa so merali 200 zavrniti, najbrže so bili ti cvet Plattenbruderjev. Te dvomljive eksistence popeljejo v Drač, kjer dobe orožje. Nam je res čisto vseeno, če pogine ktera baraba ali kteri desperados deli v Albaniji — konstatiramo pa to, da se zopet kaže vsa avstrijska krivičnost v polni meri. Kdor je hotel iti na Balkan, na pomoč bratom Srbom in Bolgarom v prvi balkanski vojni, temu je bilo to prepovedano in bil je kruto kaznovan, če je bil prostovoljec. Za albanske prostovoljce pa je sedaj seveda vse dovoljeno. — Če bodo ti »prostovoljci« rešili Wieda je pač več ko neverjetno. Vstaši so za enkrat že še boljši vojaki in tudi malo bolj pogumni.

Srbski kralj Peter I. je vsled bolezni poveril vladu prestolonasledniku Aleksandru. Kralj se je odpeljal v kopališče, da se ozdravi.

Konkordat med Srbijo in Vatikanom sklenjen. — Po tem konkordatu se ustanovi nadškofija v Belgradu in škofija v Skoplju. Za škofo so lahko imenovani le oni, proti katerim nima srbska vlada nobenih zadržkov. Bogoslužni jezik bo staroslovenski in latinski. Kateri se kje rabi, o tem določa nadškof. V Belgradu bo dalje tudi semenišče. Katoliška cerkev je v cerkvenem oziru podrejena k papežu.

Prostovoljce za Albanijo nabirajo na Dunaju. Prijavljenih je bilo dne 26. t. m. do 3. popoldne 1200 prostovoljcev, večinoma bivših vojakov, tudi rezervni častniki so med njimi, v starosti 24–40 let. Nabrali jih boježe 10.000 in poslati te dni v Albanijo v pomoč princu Wiedu.

Darovi.

Mesto venca na grob pok. gosp. Ignacija Kovarčiča je daroval za slov. ljudsko šolo na Blatnih v Gorici 20 kren gosp. Ivan Kranjec, generalni knjigovodja v Ljubnu (izročil vadm. učitelj g. Sivec). Hvala lepa!

Za C. M. družbo je nabrala gospa Anda Kerda med knjetvalci na Vogerskem K 1963. Denar ima podružnica na Volčjadrugi. Čast nabiralki in darovalcem.

Za Narodno šolo na Blatnih v Gorici je daroval g. prof. Šubic 2 K. Hvala!

Domače vesti.

Smrtna kosa. — Na Dunaju je preminul nenadoma 26. t. m. ponči stud. med. Fran Uršič. Naj počiva v miru!

Vspored koncerta, ki ga priredita orkester in pevski zbor moškega učiteljskega v Gorici v soboto dne 27. t. m. na vrtu pri

»Zlatem Jelenu«: 1. I. Strauss: Princ Metuzalem, ouvertura-orkester. 2. H. Volarič: Izgubljen cvet — moški zbor. 3. Sarasate: Reverie-violin. 4. Haydn: F-dur kvartet. 5. C. E. Bach: Zbujenje pomladi, romanca — orkester. 6. Laharnar: Lahko noč — moški zbor in bariton solo. 7. Hauser: Ogerska rapsodija — violin solo. 8. L. Boccherini: Menuet — orkester. — **Začetek ob osmih in pol zvečer.** — Vstopnina 40 vinarjev, za diake 20 vin. Ker je čisti dohodek namenjen »Dijaški kuhinji«, se bodo preplačila hvaležno sprejemala.

Pevsko in glasbeno društvo v Gorici priredi v Tolminu dne 29. t. m. koncert in sicer v gledališki dvorani. Pričetek ob 5. uri popoldne.

Vspored: Ant. Lajovic: Napitnica. Vodica čista... Bolest kovač, mešani zbori. M. Hubad: Slovenske narodne pesmi: a) Je pa davi slan'ca pala, b) Luna sije, c) Bratci, veseli vsi, d) Ljub'ca, povej!, e) Škrjanček poje, mešan zbor. Odmor. O. Dev: Hrepenenje, D. v. Jenko: Na moru, moški zbor. Jos. Procházka: Lubezen, St. Mokranjac: drugi in osmi šopek narodnih pesmij, mešan zbor.

Pevsko in glasbeno društvo v Gorici, podružnica »Glasbene Matice« v Ljubljani. — Društvena Glasbena šola priredi v nedeljo, dne 28. junija 1914. ob 10. uri dop. javen nastop učencev v dvorani Trgovskega Doma. — Nastopijo tri učenci in učence: Klavir: (Začetniki igrajo četveroročno z učiteljem): Jakoncic Josip I. letnik, Papež Valeska I. letnik, Sterle Marjan I. letnik, Zega Emil II. letnik. — Gosli: Balanč Stanko I. letnik, Ušaj Alojzij I. letnik, Kozuh Franc II. letnik, Rocco Josip II. letnik, Schwarz Aleksander III. letnik. — Klavir: Kremžar Marija III. letnik, Črtno Cirila III. letnik, Željšan Rudolf II. letnik. — Gosli: Dominko Franc II. letnik, Zajec Božana III. letnik, Medved Ivo III. letnik, Patik Lev III. letnik, Kremžar Maks III. letnik, Bianchi Walter V. letnik. — Klavir: Brumat Miroslav IV. letnik. — Gosli: Zentner Lev V. letnik, Michael Alojzij IV. letnik, Vendramin Karol IV. letnik.

Opomba: P. T. občinstvo se prosi, da je med proizvajanjem godbenih točk popolnoma mirno.

V nedeljo ob 10. dopoldne pride z južno železnico v Gorico pevsko društvo »Lavor« iz Opatije. V Gorici se ustavi do treh popoldne, potem se pa odpelje na Bled, kjer priredi koncert. Goričani, sprejmite naše goste kar najpriskrenejše. Vsakdo naj pride jutri ob 10. dopoldne na južni kolodvor.

Odbor društva »Šolski Dom« v Gorici vabi k šolski veselici, katero priredijo učni zavodi tega društva koncem šolskega leta v »Trgovskem Domu« dne 27. in 28. junija 1914. Začetek ob 5. uri popoldne. Vspored: »Letni časi«, spevoigra. Dvo in troglasi zbori s samospeli, dvospeli ter z oklamacijami in živimi slikami, uravnani za spremljevanje na klavirju ali harmoniji. Slovenski mladini pokloni Anton Kosl. Vstopnina: Za osebo s sedežem v foajih 2 K, v 1., 2., 3. in 4. vrsti 1 K 20 v, v naslednjih vrstah 80 vin., stojšča 40 v. — Sedeži na balkonu po 1 K 20 v. Čisti dohodek je namenjen učnim zavodom »Šolskega doma«. Vse rodoljube v mestu in v bližnji okolici vabi, da podpirajo z obilno udeležbo sveto stvar, odbor »Šol. Dom«.

Planinci! — Program za te praznike je sledeči: V nedeljo z vlakom ob 5'12 do Podmelca, od tam na Kobilino Glavo (1475 m), 3 ure. Sestop na Tolmin, kjer se vkrcamo na ropovdanski avtomobil do Kobarida; dalje do Drežnice, kjer se prenoči. V ponedeljek odhod ob 1'4 čez vas Koseč, planino Kržlak na Krn 2245 m, kamor se pride okrog 9 ure. Po dobrem odmoru in okrepčilu sestopimo čez Sleme v Tolmin. Mimogrede skočimo mogoče še na Peske (2175 m). Kdor se hoče pridružiti prvi, drugi ali celo oba dni, dobrodošel. Kazen ali celo nagrada ste za sedaj izključeni. — Planinski pozdrav!

Ničnostne pritožbe so vložene proti razsodbi v kazenski stvari R. Konjedica (Mizarska zadruga) in sicer od strani državne pravdnosti radi prenizke kazni in oprostitve od raznih obtožitev razvenone gledé krivde konkurza, od strani branitelja pa radi obsodbe sploh.

Tukajšnje srednje šole prirede te dni na vojaškem strelišču streljanje na dobl-

ke. — Gimnazijci bodo streljali v soboto 27. t. m., realci v torek 30. t. m. in gojenci slovenskega učiteljskega v sredo 1. julija. Streljanje se prične vsakokrat ob 2.30 popoldne. Med streljanjem igra vojaška godba. Razdelitev dobitkov se vrši v torek za vse zavode skupno s primerno slovesnostjo. Vstop v Panovec bo takrat prost.

Slovesna maša v spomin dneva smrti cesarja Ferdinanda 29. junija 1875. je bila danes v Stolni cerkvi. Prisostvovali so vojaški in civilni dostojanstveniki.

Slovenskih starišev sveta narodna dolžnost je ta, da vpišejo svoje dečke za gimnazijske študije namenjene v slovensko gimnazijo! Slovenski otrok v slovensko šolo! To je pravilo, edino pravilo za poštene slovenske stariše!

Nikdo naj se izgovarja z nemščino, češ, v slovenski gimnaziji se ne nauči učenec nemščine; ni res, nemščine se nauči tako, da jo bo znal popolnoma po končani gimnaziji. Torej, slovenski otrok v slovensko šolo!

Porotno zasedanje v Gorici je pričelo v ponedeljek in končalo v torek. Vršila se je samo jedna razprava proti finančnemu nadpazniku Jerneju Fajsu, ki je bil uslužben v Dolenjah ob italijanski meji. Porotna klop je bila mešana, zato je bil navzoč tolmač. Predsedoval je razpravi dvorni svetnik Cafazura, prisednika svetnik Sterle in sodnik Leoncellis. Državni pravdnik Zorzi, branitelj dr. Tuma. Fajsa je rojen leta 1871 v Slov. Bistrici, je vdovec, ima dve hčeri. Obtožen je bil po § 126. in § 131 k. z., da je grešil nad svojo lastno hčerjo. Hčerka Štefanija, ki je živela kakor druga, v Bistrici, je prišla lani po letu k njemu. In takrat bi bil baje zlorabil svojo hčer. Zasllišanih je bilo polno prič, izmed katerih mnoge niso izpovedale najboljšo o 12 letni Štefaniji, ki se je baje protivila, da bi se oče še enkrat oženil in mu je tudi zapretila, da mu že nekaj napravi. Fajsova ljubica je o njem med drugim prav ugodno izpovedala. Konec razprave, ki se je vršila pri zaprtih durih, je bil ta, da so se porotniki prepričali o Fajsovi nekrivdi in so ga soglasno oprostili obtožbe.

Deželni šolski svet je imel danes popoldne sejo pod predsedstvom namestnika princa Hohenloheja.

Utonil se je v Soči včeraj popoldne sedmošolec tukajšnje nemške gimnazije Hektor Delchin, star 17 let, sin rač. svetnika pri gozdnem ravniateljstvu v Gorici Ivana Delchina. Šel se je konat s tovariši v Sočo pod konjedercem. Učili so ga plavati: onemu, ki ga je držal na vrvič, je sponosnil, Delchin je bil v večji vodi, močan tok ga je potegnil nase, prijel ga je merda krč in Delchin je izginil v vodi. Truplo iščejo pa ga še niso našli. Vest o tej nesreči se je hitro raznesla po mestu in povsodi so jo občutili s sožaljem za stariše. Delchin je prva letošnja žrtev deroče in mrzle Soče, koliko jih bo še?

Aretirana sta hla danes v Gorici dva obrtnika baje radi goljufije, storjene vojaškemu erarju. — Sokrivih je baje 5 vojakov iz voj. skladišča.

Fora, ščavo! — Tako so nahrulili danes na magistratu v Gorici nekega slovenskega pečarskega pomočnika, ki ga je poslal gospodar po pomoti na magistrat namesto na glavarstvo, da se prijavi za delo v Gorici. Fora ščavo! so kričali nanj in sedaj čakajo, da jih Bombič in Češuti še polivalita za tak lep pojav italijanske kulture!

V Gorici se je popilo v mesecu maju 1700 hl piva.

Ženska obrtna šola Šol. Doma v Gorici otvori svojo razstavo dne 12. julija t. l. ter bo občinstvu odprta dva dni.

Nekaj članov slov. gledališča iz Trsta priredi v sredo 1. četrtek 2. in petek 3. julija v hotelu »zlati jelen« v Gorici kabarretne večere z zabavnim vsposredom.

Prižgite kresove na predvečer 4. jul. praznika sv. C. in M. — Mogočno naj plapolajo širom slovenske domovine!

Oba praznika se še predstavlja »Devica Orleanska« v Central-Bio, dne 30. pa je sploh zadnja predstava tega zanimivega zgodovinskega dela. Slike nam kažejo Ivano kot pastirico, kot pobočno deklico na očetovem domu, kot navdušeno junakinja v boju proti sovražnikom in njeno tragično smrt na grnadi. Kdor še ni videl tega imenitnega filma, naj te dni posesti Central-Bio in naj si ogleda to izborno delo.

Vojaška godba v nedeljo kakor tudi v ponedeljek ne igra. Nudila se nam bode pa prilika, videti poleg »Devica Orleanske« nov film, ki nam predstavlja 6000 telovadcev pred svetim očetom povodom kongresa v Rimu. Oba omenjena filma sta toli zanimiva, da zaslužita vsestranskega zanimanja in naj nikdo ne zamudi te prilike, da si jih ogleda.

Srečo in bogastvo nudi loterija, a ne vsem, kajti dobe le nekateri, dočim je onih, ki zgube, neprimerno več. Komur je za denar vseeno, ta bo ostal pri loteriji, komur pa je njegov denar drag, ta naj čita današnji oglaš glavnega zastopstva srečkovnega oddelka Češke industrijske banke, glasom katerega z nakupom dobrih vrednostnih srečk zmore obogateti, na vsak način pa mu je zjamčen za vsako srečko po najmanj en dobiček, trajna vrednost srečk in s tem tedaj varnost za srečke izdanega denarja. Ker so za naročnike srečk določene tudi nagrade in premije, je marsikomu dana prilika, dobiti poleg izbornih vrednostnih srečk tudi še velik ali pa ves del zanje izdane kupnine nazaj. Ponudba je vseskozi poštna in se tedaj sama od sebe priporoča. Ker se prihodnje žrebanje vrši že v prihodnjih dneh, pišite še danes po pošto, ki vam ga takoj brezplačno pošlje: Srečkovno zastopstvo, Ljubljana 5.

Samo mati ve, kakšne skrbi dela hrana dojenčka, ako materega mleka, najboljše otroške hrane ni ali če ga in zadosti. Kolikokrat si mati ne ve pomoči, kaj naj da otroku. Vestna mati pa ne dela poskusov, ampak poseže po zaupanju vrednem, davnoslavnem preparatu kakor je Nestlé-jeva moka za otroke in veselila se bode presenetljivih uspehov. — Poučna knjižica o otrokovem negovanju in poskušajo Nestlé-jeve moke za otroke se dobiva popolnoma zastopni pri tvrdki Henri Nestlé, Dunaj, I. Biberstrasse 8 K.

Listnica uredništva: G. dop. iz Vrtojbe: Vaš dopis »V obrambo« smo prejeli; priobčimo ga v torek.

Domača politika.

V času prepovedi. — Okrajno glavarstvo v Gorici je prepovedalo Sokolom skupen pohod skozi mesto, to je iz ulice sv. Ivana v Št. Andrež na dan 5. julija »z ozirom na javni mir in red« seveda. Proti prepovedi je uložen utok in če je kaj pravice za Slovence, se mora utoku ugoditi, ker mi ne dobimo nobenega pravega uzreka, zakaj bi ne smeli Sokoli korakati po Gorici! — Prepovedan je dalje cvetlični dan na Volčjadrugi na dan 29. t. m. Politična oblast hoče odslaj dovoljevati cvetlične dneve samo v patriotske in humanitarne namene mednarodnega značaja. No, tu pa se je ujela modra politična oblast! Mi trdimo, da služi cvetlični dan za slovensko šolstvo v obmejni Gorici patriotskim namenom. Politična oblast naj malce razmislija to pa pride do jednakega zaključka. Torej je prepoved neumestna!

Slovinci in Slovenke! Gledé na te nas žaleče prepovedi bodi naš odgovor toliko večja udeležba v Št. Andrežu in v Volčjadrugi toliko večja požrtvovalnost za naše šole v Gorici!

Podružnica »Lege« v Gorici je imela v nedeljo svoj redni letni občni zbor, na katerem pa ni bilo tistega velikega navdušenja kakor prejšnja leta. Sedaj se je bil boj proti Juriju Bombiču. Proti njemu naperjeno so že pred dvema letoma na občnem zboru »Lege« v Gorici oddajali volilne listke z napisom »Flottenverein«, češ, Bombič naj gre v »Flottenverein«, kjer je odbornik; ker je tam odbornik, nima ničesar več iskati pri »Legi«. Sedaj se je pridružila k »Flottenvereinu« še Novara! Kot župan mora biti Jurij pri Flottenvereinu in k proslavi spomina na bitko pri Novari mora iti vsako leto. Odtod odpor proti njemu, Bombič mora pasti in padel je. Flottenverein in Novara sta ga letoš vrgla iz odbora Lege. Med mladimi italijanskimi političarji vlada tak duh, da kdor proslavlja Novaro in je v »Flottenvereinu«, ne tiče na nobeno častno mesto med njimi! Zakaj ga ne vržejo še z županskega stolca in postavijo nanj kakega garibaldinskega Mazzin'anca! — Irredenta v Gorici je v cvetu, vlada seveda je ne vidi.

V odboru »Lege« v Gorici je polno mož s slovenskimi priimki: Marušič, Na-

glič, Pinavčič, Traván, Perinčič, Masič, Planiščič, ta nik v novem odboru pa je Březina, sin češkega očeta. Proti temu je bilo več glasov, češ, v Legi naj bodo sami domači Italijani ne pa kak »discendente di S. Venceslao«. Vendar pa je prišel v odbor in celo za tajnika Březina! — Takale renegatska kri prevladuje v odboru Lege in divja proti Slovincem.

»Lega« v Gorici je imela v preteklem letu dohodkov K 18.522'04, izdatkov pa K 12.426'92; prebitka torej K 6.095'12. Največ tega denarja gre v Podgoro: za otroški vrtec K 3632'40, ljudski laški šoli v Podgori dajejo K 1106. Torej K 4700 za potujčevanje Podgore! Za otroški vrtec v Zdravščini je dala Lega lani iz Gorice K 1328'20, podpira vrtec v Ogleju, furlanskemu konviktu je dala K 6000, za revne učence 100 K. — Italijani dobivajo denar po večini od Slovencev in tako izrablja Lega slovenski denar za potujčevanje Slovencev. — Narodnoobrambnemu delu moramo Slovenci posvetiti vse večjo pozornost!

Med Slovenci je živel pokojni dr. Josip Golmajer. Njegov legat za »Lego« je dobila podružnica v Gorici lansko leto; znaša K 480. — Pagoni je bil slovenskega pokoljenja, Pagoni s Cerkljanskega. Njegovu zapuščino za Legó v znesku K 598 je dobila podružnica v Gorici lani. Vedno teče slovenski denar v blagajno Lege!

DOPISI.

Gorenjopolje. — 28. in 29. t. m. se priredi v šolski dvorani na Gorenjopolju šolska razstava in sicer: iz pisanja, risanja, možkih in ženskih ročnih del. Stariši in mladino ljubi se uljudno vabijo, da si jo ogledajo.

Iz Vipave so potegnili utopljenca, in sicer med Mirnom in Gabrijami. Po delavski knjižici se je videlo, da je utopljenec Anton Mokrin iz Lokovca, leta 1840. rojen. Okrog vratu je imel pas od hlač, na njem so vsele klepala za koso. Truplo je bilo v vodi že kake tri tedne.

Protialkoholno društvo Sveta vojska v Tolminu bo imelo v nedeljo 28. t. m. popoldne po blagoslovu svoj občni zbor v ljudski šoli v Tolminu z zanimivim predavanjem. K občini vdetežbi se vabijo vsi člani in prijatelji protialkoholnega gibanja.

Iz Bovca. — V nedeljo 28. t. m. priredi šolska mladina konecletno veselico v dvorani »Gasilnega Doma« s sledečim vspešnim: 1. Pozdrav. 2. Oljki, dekl. 3. Pastirček, štiriglasen zbor. 4. Veseli pastir, dekl. 5. Vprašanje solnčecu, dvogovor. 6. Najboljše vince za otroke, petje s spremljevanjem glasovirja. 7. Nazaj v planinski raj, dekl. 8. Zlata kanglica, štiriglasen žen. zbor s spremljev. glasovirja. 9. Snegulčica, igra v dveh dejanjih. — Začetek točno ob 4. uri popoldne. Vstopnina za osebo s sedežem v prvih štirih vrstah 1 K, v ostalih po 70 vin., stojišča po 50 vin. — Čisti dohodek je namenjen za nabavo raznih potrebščin reynim šol. otrokom. Vse rodoljube v trgu in bližnji okolici se vabi, da podpirajo z obilno udeležbo sveto stvar. — Vodstvo ljud. šole v Bovcu.

Letovišče. — V Čezsoči pri Bovcu se odda letoviščarjem več stanovanj v najem. Pojasnilo se dobi pri g. H. Klavara — Gorenjopolje p. Kanal.

Iz Gornje Vrtojbe. — (Kanalizacija.) — Kakor smo zvedeli, je dobila naša občina iz zaloge za ublažanje bede okroglo svoto 2000 K, ki naj se porabi za izvršitev javnokoristnih naprav. Menimo, da bi se ta podpora ne mogla bolje uporabiti, kakor da se zgradijo še skozi ostali del občine neobhodno potrebna kanalizacijska dela (deloma je vas že kanalizirana). Reš je, da so tudi druga dela potrebna, a v taki meri kot to, gotovo nobeno. Za to bi bila dolžnost vseh odgovornih oseb, da se zavzamejo za izgotovitev te naprave. Trditev, da je cestni odbor dolžan kriti stroške na račun okrajnega cestnega zaloge za kanalizacijo, je neutemeljena in napačna. V smislu § 27. točka 5. občinskega reda je županstvo dolžno skrbeti za zdravstveno policijo v svojem področju (in kanalizacija je pred vsem potrebna iz zdravstvenih razlogov, to ve tudi c. kr. okrajni zdravnik v Gorici); v drugi vrsti pa določa § 10. cestnega zakona iz leta 1894., da gredo stroški za zgrad-

bo vodotokov pri prevoznih cestah (to je pri cestah, ki vodijo skozi mesta, trge, vasi) na breme dotične občine. Cestni odbor je že o tem vsaj deloma zadovoljil svoji dolžnosti, da je odmeril v letošnjem proračunu za izpeljavo tega dela znesek 1500 K, ki bi skupno s prej omenjeno svoto gotovo zadoščal za kritje vseh izdatkov, ki bi jih zahtevala izgotovitev kanalizacije. In s tem bi se tudi odpomoglo največjemu nedostatku kraja. Županstvo pa naj skuša zadostiti svoji dolžnosti s tem, da se z vso odločnostjo zavzame za izvršitev kanalizacijskih naprav v Gornji Vrtojbi.

Ko se je leta 1912. gradila s podporo za ublažanje bede kanalizacija v Dolenji Vrtojbi, takrat se je z vso silo povdarjala tudi potreba kakega dela v Gornji Vrtojbi. Brez dvoma je bilo to umestno. Danes ni kanalizacija nič manj potrebna, in ker so denarna sredstva na razpolago, naj se tudi izvrši, kajti ta naprava ima prednost pred vsako drugo v občini.

C. kr. okrajno glavarstvo pa prosimo, da poskrbi za uporabo omenjene podpore v zgoraj označeni namen. Ako ni prepričano o umestnosti naše zahteve, naj se obrne za informacije do svojega zdravstvenega poročevalca, ki je že neštetokrat priporočil županstvu izvršitev kanalizacije kot edinega vspešnega sredstva proti odcejanju gnojnice na cesto in že diktiral kazni radi tega. Zdaj je prilika korenito odpraviti to v zdravstvenem oziru veliko zlo.

Iz Solkana. — V naši občini se močno občuti polom »Mizarske zadruge«, mizarska obrt propada vedno bolj in bolj in to je naše mizarje prisililo, da so se začeli zbirati in premišljevali, kako bi se rešili propada. A edina rešitev mizarske obrti je ta, da se mizarji združijo in vstanovijo novo zadrugo, druge rešitve ni. Pri vstanovitvi so razne težkoče, ker začetek je vsak težak, posebno v teh slabih časih, in zato je tudi dolžnost županstva, da priskoči na pomoč mizarjem, to je, da jim gre na roko na en ali drugi način, ker občini je v veliko korist, ako cvete mizarska obrt.

Svetujemo našim starešinam, da bi opustili razširjenje starega pokopališča, ki bi stalo 50.000 K in bi odgovarjalo potrebam samo za 10 let, naj se napravi raje novo pokopališče, ki bo stalo samo le okoli 25.000 kron in bo odgovarjalo za 100 let, na ta način prihrani občina najmanj 50.000 K.

Dolžnost starešinstva je tudi, da nam preskrbi toliko obljubljeni nov vodovod, ker vode močno primanjkuje, ena tretjina občanarjev je celo brez vodovoda. Dolžnost je tudi, da nam g. starešini preskrbijo potrebno razsvetljavo, da ne bo vladala ponoči taka egiptovska tema kakor sedaj. Močnejše cest je tudi pomanjkljivo. — Gospodje starešine, vprašamo Vas, zakaj ne delate v blagor občine, kakor ste obljubljali pri volitvah?

Solkanci.

Bilje. — V nedeljo, dne 12. julija t. l. se bode vršil velik javni ples pod košatim kostanjem v Biljah. Začetek ob 4. uri popoldan.

V Breginju bo v soboto 27. t. m. domoljubna slavnost, obhajali bodo stoletnico, odkar spada Breginjska občina k avstrijskemu cesarstvu. Odkrijejo tudi spomenik.

Iz Tomaja. — V ponedeljek, dne 29. t. m. na praznik sv. Petra in Pavla bode običajni ples na dvorišču g. Antona Čefuta. Del čistega dobička je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda.

Javni ples priredijo fantje v Prvačini dne 28. junija v prostorih restavracije pri kolodvoru.

Bralno društvo »Vodnica« v Dol. Trebuši, Tolminsko, priredi v nedeljo 28. t. m. ob 3. uri popoldne v gostilni »Pod cerkyjo« veselico s sledečim vspešnim: »Pot do srca« — veseloigra v enem dejanju, »Zakonske sladkosti« — šaljiv prizor. Po vspešnem plesu in prosta zabava. Prodajale se bodo razglednice za šaljivo pošto in cvetlice. K obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

Sokolski vestnik.

V. župni zlet Goriške Sokolske župe se vrši v nedeljo, dne 5. julija v Št. Andrežu pri Gorici. V petič že bode stopilo

goriško Sokolstvo pred slovensko javnost, da poda račun o letošnjem svojem delovanju v telovadnicah. Videli bomo ta dan sliko iz življenja v Sokolskih telovadnicah, sliko neumornega in težkega dela na polju Sokolske vzgoje. Ta dan se bodo zbrali Sokoli iz cele Goriške in stiskali si bodo drug drugemu roke prisega joč zvestobo in udanost svojemu narodu. Ponosno bodo vihrale slovenske trobojnice in plapolaje pošiljale pozdrav Sokolom, ki gnezdijo na Goriškem gradu. Visoko v zrak bodo odletavale črne vrane, preplašene od strelov s katerimi bode pozdravljal Št. Andrežki Sokol brate, ki bodo prišli z narodne meje in iz srca Slovenije, oznanjujoč jim, da tudi on stoji na straži, da čuva nad grudo naših očetov. Mogočno bode donela naša himna, sovražniku »Memento mori« tja do mestne periferije oznanjujoč mu, da se ne ustrašimo niti bomb.

Goriški Sokoli! Sokolice! Goriški Slovenci in Slovenke! 5. julija praznujemo god naših blagovestnikov sv. Cirila in Metoda! Ali ga moremo dostojneje proslaviti nego z udeležbo na župnem zletu, na tem taboru goriških Slovencev! Goriški meščani odgovorite laškim barabam, ki že po svojih listih čivkajo in ki so potrgali vabila na zlet, s polnoštevilno udeležbo! Nihče naj ta dan ne gre drugam nego v Št. Andrež! Na zdar!

Javni sokolski nastop v Komnu. — Preteklo nedeljo je prvič nastopil komenski Sokol pred javnost, da pokaže sad svojega dela v telovadnici. S svojim nastopom je pokazal, da je vršil svojo nalogo dobro in vzgledno. Ob krasnem vremenu v z zastavami okrašenem Komnu je korakalo 80 članov v kroju na telovadišče, kjer je razložil brat govornik pomen in zvišene cilje sokolskega dela. Točno ob 4. popoldne se je pričela telovadba. Najprej je nastopil naraščaj (42). Pod vodstvom br. Ščuke je s svojim izvajanjem vaj se skazal vrednega, da vstopa v sokolske vrste. Telovadba članov je uspela v isti meri. Proste vaje so zaključile članice, ki so izvajale vaje dovršeno. Orodna telovadba je ugajala v isti meri, ko prosta. Posebno pa se je divilo občinstvo nekaterim posameznikom. Telovadni nastop je bil nato končan z lepo skupino. — Nastop komenskega Sokola je pokazal, da pojmuje komenski Sokol svojo nalogo dobro. V tem znamenju naprej — in doseženi bodo še lepši uspehi.

Sokolska slavnost v Karlovcih je prepovedana, ker se je politična oblast bala, da pride na slavnost vse polno Sokolov iz Srbije!

Gospodarske vesti.

Na c. kr. državni obrtni šoli v Ljubljani se vrši sprejem učencev izključno le v jesenskem terminu pred pričetkom novega šolskega leta in sicer se vpisujejo učenci vedno vsake tri dni pred otvoritvijo vsake učne priredbe. Natančnejši podatki se nahajajo na črni deski zavoda, objavili se bodo pa pravočasno tudi po listih.

Na živinskem trgu v Gorici je bilo v četrtek 300 glav goveje živnie in 900 prešičev.

Od 1. julija 1914. dalje se bode dnevno dvakratna poštna vožnja na progi Logatec kolodvor-Ildrija poštni urad in nazaj oskrbovala z avtomobili in izročila avtomobilnemu podjetniku Ivanu Sicherl v Spodnjem Logatcu.

Svilodni trg v Gorici je, odprt. Prva dva dneva že je bilo na trgu skupno 503 kg svilodov po K 2 80 do K 3 30.

Cena krompirju v Gorici je bila te dni 12 K kvintal. Njiva, 1050 štir. sežnje, da letos do 60 kvintalov krompirja; kmet dobi za tako njivo krompirja 720 K.

Ravnateljstvo »Slovenske trgovske šole s pravico javnosti v Trstu« (ulica Stadion 21, I. nadstr.) naznanja, da se otvori na šoli s prihodnjim šolskim letom tudi I. tečaj dvorazredne dekleške trgovske šole, ako se oglasi vsaj 20 učenik. V slučaju, da se tega števila ne doseže, se uvrste učenke, kakor v tem letu, kot hospitantke v deški tečaj. Tozadevne prijave sprejema ravnateljstvo od 1. do 4. julija t. l. od 9.—12. dop., katero da tudi natančna pojasnila glede vsprejema. Vpisovanje učencev (dečkov) pa se vrši dne 16. in 17. septembra t. l. od 9.—12. in od 3.—6. pop.

Kolesarska zveza.

Kolesarsko društvo »Danica« v Gorici vabi gg. člane, da se polnoštevilno udeležijo prireditve pevskega društva »Prešern« 29. t. m. na Volčjdragi in 5. julija pa Sokolske veselice v Štandrežu. Dne 12. julija priredi društvo celodnevni izlet po Brdih skozi Pevmo, Št. Ferjan, Kojsko, Šmartno in Kozano. Na 26. julija celodnevni izlet po Krasu skozi Dutovlje, Tomaj, Sv. Križ, Štorje, Vrabče, Št. Vid, Vipavo, Ajdovščino in nazaj.

Razne vesti.

Mestni svet tržaški. — V petek se je nadaljevala proračunska razprava. V začetku se je reagiral svetovalec A. r. a. glede tajnih raportov o učiteljih. Povdarjal je, da ne obstoje nobeni tajni raporti. Temu nasproti pa je povdarjal svet. Wilfan, da so se razpravljale stvari, ki niso v tabeli. Nato se je razpravljalo o varnostni policiji, zdravstveni policiji, pasji taksi, policiji nad živili, čistosti in o gobah radi policijskih nedostatkov. V splošnem se je poudarjalo, da je skrbljivo za javno zdravstvo premalo in so se sprejeli razni predlogi, kako zboljšati javno zdravstvo.

Velika nesreča se je zgodila v Trstu v prosti luk. S parnika »Clara« so skladali železje. Po nesreči je padla traverza na dno skladišča in ubila delavca. Ivana Franza. Drugi delavec Karol Rebec je močno ranjen na eni roki.

Ne pod 10 milijonov. — V nekem berlinskem listu je bil te dni oglas: »Prince iz stare knežje rodbine, star 40 let, brez dolga, išče nevesto, ki mora imeti najmanj 10 milijonov«. Morda jo le dobi!

Neizvedljiva smrtna obsodba. — Sodniki švicarskega mesteca Mucel so že par dni v nemali zadregi. Okrožno sodišče tega mesta v kantonu Wallis je obsodilo na smrt nekega Maaga, ki je umoril svojo sosedo. Ker ni bilo prav nobenih olajšujočih okoliščin, bi se morala smrtna sodba tudi izvršiti. V vseh drugih švicarskih kantonih je sicer smrtna kazen že davno odpravljena, obstoji le še v kantonu Wallis, a tudi tu se že leta in leta ni izvršila nobena. Sedaj pa je nanese prilika, da zahteva zakon smrtno obsodbo. Maag mora biti obglavljen. Do tu so sodniki čisto lahko rešili svojo nalogo. Težave pridejo šele sedaj. Kako pa naj usmrte Maaga. Cel kanton nima nobene giljotine, drugače pa se ne more nobenega obglaviti. Sicer bi se lahko izposodili giljotino na Francoskem, ali državni ugled tega ne dovoljuje. Tako živi Maag mirno v celi in čaka na giljotino in na svoj stoletni rojstni dan v ječi.

Ruski car proti alkoholizmu. — Ruski car je izdal strog ukaz proti zlorabi alkohola v ruski vojski. Vsem vojakom je prepovedano med opravljanjem vojaške službe uživanje vsake alkoholne pijače. Častniki ne smejo pošiljati vojakov po alkoholne pijače. Kdor bi bil kaznovan zaradi zavzivanja alkoholnih pijač, ne more biti v službi povišan. Podčastniki pa, ki bi bili kaznovani zaradi pitja alkohola, se degradirajo. Celu častnikom daje ukaz stroge predpise. V njihovih obednicah, kjer se je navadno mnogo popivalo, se smejo sedaj prodajati alkoholne pijače samo med obedom.

Potres je bil v četrtek na Sumatri. Napravil je veliko škodo. Mnogo ljudi je prišlo ob življenje.

Velik požar je v Salenu uničil tovarno in pol mesta. Škode je 120 milijonov dolarjev.

Vizitke albanskega dvornega maršala. — Gospod pl. Trotha, dvorni maršal »Mbreta od Škipenije« je bil te dni v Berlinu, kjer je skušal ublažiti nasprotstva, ki so nastala med njegovim vladarjem in merodajnimi krogi v Berlinu. Ali njegovo potovanje je rodilo malo uspehov, temveč pa smeha. Pl. Trotha se je predstavljati naokoli z vizitkami, ki so nosile bombastičen naslov: »Maréchal de la Cour de Sa Majeste de Roi d'Albanie« (dvorni maršal Njegovega veličanstva kralja Albanije). Ker ni Wied niti kralj, niti Veličanstvo temveč le visokost, so se Trothi in Wiedu seveda smejali. Ker je uganjal pl. Trotha še slične megalomanične neumnosti je prinesel nek nemški list vest; da premeni sedaj pl. Trotha svoje ime v pl. Trottel. Na vsak način ga bo to ime dobro karakteriziralo.

Slovensko planinsko društvo.

Dijaške izkaznice SPD za leto 1914.
Kakor vsako leto, izda tudi letos Slovensko planinsko društvo akademikom, dijakom srednjih, trgovskih, obrtnih in podobnih šol izkaznice, ki jim dovoljujejo prostost prenočišče po domovih in kočah S. P. D. Da se olajša na eni strani izdaja, na drugi strani razpečevanje izkaznic, se opozarjajo za bodoče vsi interesi na sledeče: vsak razred posameznega zavoda naj sestavi seznam dijakov, ki žele prejeti izkaznice; ta seznam je predložiti pravočasno tekom šolskega leta, najmanj na 14 dni pred zaključkom šol z nabranim zneskom (po 40 vinarjev od posameznika) razredniku, da ga predloži referentu v učiteljskem zboru. Ko prejme Osrednji odbor SPD v Ljubljani poslano izkaze, izstavi in odpošlje izkaznice na posamezne zavode, ter je tako cela zadeva na najkrajši in najugodnejši način rešena in so pota, poštne in dr. neprilike pre mnogim posameznikom prihranjene. Na sličen način naj si blagovolje g. akademiki potom svojih akad. društev pravočasno priskrbeti izkaznice. — Kdor bi si iz kterejakoli vzroka ne mogel tem potom preskrbeti izkaznice, naj se zgleda edino le v trgovini Korenčanovi. Stari trg št. 5 v Ljubljani osebno ali pismeno. V zadnjem slučaju je, poslati nanje poleg 40 v za izkaznico še 10 v za poštino ter natančen naslov prejemnika, žele in bivališča.

Aljažev Dom v Vratih je že odprt in oskrbovan. Planinci naj ne zamudijo ogledati si Vrata v tem času, ko se opazuje poleg krasote narave tudi grozota njenih moči. V visokem gorovju ob sklepu doline je še mogoče snega; vsled tega se snežni plazovi odirajo preko sten in grme v globokine. Od našega hotela se najlepše opazuje ta boj poletja proti snegu in ledu v gorah. Nekaj minut nad hotelom je tudi letos prihrumel velikanski plaz izpod Stevarja, ki je notri do potoka Bistrice odložil ogromne množine snega. Vendar pa je Aljažev Dom popolnoma na varnem. Aljažev Dom je dobro prezimil, se je preteklo nedeljo odprl promet in je skrbno in dobro urejen in sliči najlepši planinska postojanka Slov. Plan. Društva.

Slovensko planinsko društvo, osrednji odbor Ljubljana, je izdal lično ilustrirano brošuro o turist. hotelu Zlatorogu ob Bohinjskem jezeru. Slovenski planinci in planinke posezite po brošuri ter opozorite svoje znanke in prijatelje na divno to našo in velevarno najnovejšo postojanko ob B. sorn Julijs. planin — Bohinjskem jezeru! Brošure razporešila gorimnenovani odbor, dobé na se tudi v risarni Dežel. zveze za turistični promet in turisticke rasproti hotel Uniona.

Sladkanje vin.

Priobčili smo v prejšnjih številkah nove ministersko naredbo z dne 18. marca t. l. o sladkanju vin.

K tej odredbi čitamo opombe iz pesa strekovnjaka Rohrmanna, ki pravi: Vinski zakon, ki ga imamo od leta 1907, dovoljuje sladkanje vin. In tega dovoljenja se prav pridno poslužujejo povod, kjer so previdni vinogradniki in dobri trgovci. Vinski zakon je v tem oziru tudi mnogo pripomogel k zboljšanju vinskega pridelka po drugih deželah.

Obžalovati pa je, da se je začelo prav v zadnjem času delati v tem oziru našim vinogradnikom velike težkoče. Z ministersko odredbo z dne 18. marca 1914 se skuša namreč sladkanje vin močno omejevati. Po tej naredbi se delajo prvič že različne težave pri prošnji za dovoljenje takega zboljševanja in drugič za sladkanje mošta samega na sebi. Najbolj nesrečno pa je določilo, da se smejo sladkati mošti le v tem slučaju, če imajo manj kakor 15% sladkorja in kvečjemu do te stopinje. To novo določilo je hud udarec, ki ga občutijo vsi zavedni vinogradniki naprednih vinskih dežel. Na Štajerskem se je zaradi tega že vršil vinarški shod v Mariboru, na katerem so nastopili razni govorniki in se priboževali proti novi ministerski naredbi, ki namore veliko škodovati domači vinski kmetiji in vse to le Ogrom na ljubo. Na Ogrskem imajo namreč ugodnejše vinske

razmere in ne poznajo teh določil. Tam je sladkanje vina ondodnim vinogradnikom na prosto dano. Ako se bo pri naših manj ugodnih razmerah sladkanje vina obteževalo, bo to le Ogrom koristilo, ki nam že danes delajo hudo konkurenco s svojim vinom. Zato pa mora ta najnovejša ministerska odredba roditi tudi pri nas glasen odpor. Če tudi nismo varen vina sladkati in ga s tem delati bolj sposobnega za konkurenco, vendar se moramo proti takim oviram našega kletarstva upirati, ker nam lahko za bodočnost mnogo škodujejo. Naj se zaradi tega tudi naši vinogradniki ganejo za svoje težnje in delajo na to, da se lahko po potrebi poslužujejo sladkanja mošta.

Izseljevanje.

(Objava politične oblasti.)

V zadnjem času se v javnosti pogosto pojavlja mnenje, da je vlada ne oziraje se na slobodo izseljevanja zadržana v državnih temeljnih zakonih in omejeno samo po vojni obveznosti prepovedala potom novih policijskih predpisov sploh izselitev osebam med 17. in 36. letom.

To mnenje, ki je najbrže večinoma prbisovati napačni razlagi časniških poročil, ne odgovarja resnici. Tako mnenje je tembolj potrebno popravka, ker bi njega razširjevanje ob sedanjem neugodnem gospodarstvenem položaju v tukajšnjih izseljeniških okoliših povzročilo splošno vznemirjenje prebivalstva ter zelo neugodne posledice za izseljence same.

Pred vsem je poudarjati, da se na merodajnih mestih nikdar ni mislilo na kako splošno prepoved izselitve za gotove starostne razrede ali pa na splošno omejitev začasnega izseljevanja, ki v gospodarsko slabihi časih pomenja pač za posamezne ekraje naravnost potrebo.

Namere merodajnih krogov ne stremito torej za tem, izseljevanje v obče prepovedati, ampak le za tem, da pridejo že obstoječi predpisi do veljave.

Poizvedovanja o obsegu in o načinu tukajšnjega izseljeniškega gibanja, so dognala stalno, vsestransko z obžalovanjem opaževano dejstvo, da so se v zadnjem času mnogi naborní in vojni dolžnosti obvezani mladeniči odtegovali obveznostim vojnega zakona izselivši se, ne da bi si bili preskrbeli potrebnih potnih lističev. Nezažrebano nadaljevanje takega stanja bi pomenilo resno nevarnost za vitalne interese brambene moči.

Temu zlu je bilo treba odpomoči. Začasno iskanje dela in zaslužka v inozemstvu se je moralo spraviti v soglasje z določbami brambenih predpisov o potovanju naborní in vojni obveznosti poverjenih oseb v inozemstvo.

Zbog tega se je ozirom na določbe točke 2 cesarske naredbe od 6. XI. 1865 ter § 13 ministerskega oglasa od dne 10. V. 1867, vsled katerih je vsakdo primoran na uradno zahtevo izkazati se glede svoje osebe, večelo policijskim organom določenim za nadzorstvo prometa, izvršiti strogo kontrolo onih izseljencev, ki opravljajo sum, da hočejo z izselitvijo le kršiti vojni zakon.

Ker traja naborna obveznost po vojnem zakonu le do 36. leta, se je omečila kontrola že sama ob sebi na osebe do 36 leta.

Hkrati so se vnaprej izločile one osebe, pri katerih je vsled njihovih osebnih lastnosti ali vsled njihovega poklica izključen kak prestopnik vojni obveznosti.

Ni se torej izdala nikaka prepoved izseljevanja, niti se obseg obstoječih omejitev ni v nobenem oziru razširil, ampak uvedla se je le kontrola, da se izseljenci drže v posameznem slučaju že zdavno obstoječih predpisov.

Torej 36. življensko leto — in to je treba vedno poudarjati — ne pomenja meje, do katere obstoji prepoved izselitve, kajti ona prihaja le v noštev za kontrolo. Slej ko prej bode osebam med

17. in 36. letom prosto, izseliti se, ako se ne bode odpotovanju protivil kak zadržek.

Dokaz, da ni takega zadržka, je doprinesti o priliki kontrole. Ta dokaz obstoji ali iz onih dokumentov, iz katerih je razvidna popolna izpolnitev naborne in vojne obveznosti (potrdilo o plačevanju vojaške takse, izpričba o izstopu iz armade, vojne mornarice ali domobranstva, slovo, spričevalo o oprostitvi črnovojniške službe ali črnovojniška prehodnica, uradno potrdilo o »kvalifikaciji« za vojaško službo nesposoben ali pa »hrisatia«, ali pa, v kolikor ni še izseljence popolnoma zadostil svojim vojnim obveznostim, iz uradne izdanega potnega lista.

(Konec prih.)

Razglasi.

C. kr. ravnateljstvo državne železnice v Trstu odda v Pulju via delle Vigne naslednja dela proti pavšalu: 1. Stavbena dela za zgradbo dveh stanovanjskih poslopij za vslužbence s postranskim poslopjem in jamo za smeti. 2. Dela za instalacijo plina in vode ter dobavo in postavitev straniščnih in kopalnih oprav za to novo zgradbo. Ponudniki stavijo lahko svoje ponudbe za obe razpisani deli ali le eno istih. Podrobni podatki o opremi ponudb, vloženem roku itd. bodo razvidni iz ene prihodnjih številč časopisov »Lieferungs-anzeiger, österr. Wochenschrift für den öffentlichen Baudienst, Verordnungsblatt für Eisenbahnen und Schifffahrt, Wiener Zeitung, Laibacher Zeitung, Zeitschrift des österr. Ingenieur und Architektenvereines, Osservatore Triestino in Avvisatore Dalmato«. Predmetna pojasnila daje ta tudi oddelček III. c. kr. ravnateljstva državne železnice v Trstu in c. kr. sekcija za vzdrževanja železnice v Pulju.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.
Tiska: »Goriška Tiskarna« A. Onbriček (odgov. J. Fabčič).
Zaloga: Družba za izdajanje listov »Soča« in »Primorec«.

Stanovanje

iz dveh sob, kuhinje in drugih prostorov, se išče v mestu, oziroma okolici. Sprejme se tudi cela hiša v najem za trajno.

Ponudbe z natančnim opisom stanovanja je poslati na »Fekonja« pri novi ljudski šoli Jesenice — Gorenjsko. 182-4

Edina primorska tovarna dvokoles :

»TRIBUNA«

Gorica, Tržaška ul. 26.

prej pivovarna Gorjup.

Zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov i. t. d.

F. BATJEL — GORICA

Stolna ulica št. 2-4.

Prodaja na obroke. Ceniki franko.

I. Felberbaum - Gorica

Corso Glus. Verdi št. 11, Via Časerna št. 15

vis-a-vis izvoznega trga

Obleke za gospode, gospe in otroke

Perilo, nogavice, rokavice itd.

v veliki izberi.

Novosti: športne jopice in bluze.

PALMA

je neobrabljiv

kavčuk podpetnik.

TRGOVSKI DOM V GORICI

Najnovjša moda v rožicah
kakortudi vsakovrstno blago se prodaja po čudovito nizkih cenah.

Največja izbira novosti.

PREGRAD & ČERNETIČ.

Odlikovana pekarija in sladčičarna Karol Draščik

v Gorici, na Kornu v (lasni hiši)

izvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinjšega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slav. občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah

Anton Potatzky v Gorici naslednik Jos. Terpin.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nürnberškega in drugega blaga ter tkanin preje in nitij.

POTREBŠČINE.

Za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE.

za krojače in čevljarje.

Svetinjice. — Rožni venci. — Mašne knjižice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi.

Reservni fond:
K 126.014.60

Vplačani deleži:
K 48.043

Zadružnikov:
1707.

„Goriška ljudska posojilnica“

upisana zadruga z omejenim jamstvom

Telefon št. 79.

Gorici

Ustan. l. 1883.

(v lastni hiši: Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.)

sprejema hranilne vloge od vsakogar in jih obrestuje po 5% čistih.

Večje stalne vloge proti enoletni odpovedi po dogovoru. — Vlagateljem so na razpolago hišni hranilniki. Posojila se dajejo na zastavo in osebni kredit.

Položnice poštne hranilnice na razpolago brezplačno.

Römerbad

postaja juž. žel.
začetek sezone
prvega maja

(Stajerski Gasteln).
Najbolj zdravilne radionaktivne Akrotoplice Stajerskega 8. do 37. gradov C., učinkuje kakor Gastein, Toplitz, Pfäfers proti protinu, revmatizmu, ženskim in živčnim boleznim, oslabeleosti, poškodbam, influenci in nje posledicam. Mila, podalpska klima. — Moderni konfort. — Stanovanje po ceni. Zveze brzovlakovi: Banja 8, iz Trsta 8, iz Budapešte 9 ur. — Prospekti za stonj potom ravnateljstva kopališča Römerbad na Stajerskem.

IZIDOR NANUT

avtorizovana stavbena turdka

v Gorici

ulica Adelaide Ristori št. 5

se priporoča p. n. občinstvu za vsa stavbena dela. Izdeluje vsakovrstne načrte, proračune in kolavdacije po najnižjih cenah.

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. I. Eržen GORICA

Jos. Verdi tekalništvo št. 37.

Umetne zobe, zlato zobovje, zlate krone, zlate mostove, zobe na kaučukove plošče, uravnavanje krivo stoječih zob. Plombe vsake vrste.

Ordinira v svojem ateljeju

od 9. ure dop. do 5. ure pop.

Naročajte se na

„Sočo“ in „Primorca“.

Staroslavno zdravilišče z žveplom. Varaždinske Toplice (Hrvaško).

Železniška in poštna postaja, telefon, brzovlak.

Novo zdravilišče z električno razsvetlavo.

Staroznano radioaktivno zdravilišče z žveplom + 58° C. jako priporočljivo proti protinu, revmatizmu, ischias itd.

Zdravljenje z pitno vodo pri boleznih v vratu, grlu, prsih, jetrah, želodcu in črevesnih boleznih. Elektr. masaža. — Blatne in solne kopeli. — Zdravljenje potom gorkega zraka. — Odprto celo leto. — Moderna oprema. — Novi hoteli. — Krasna okolica. — Vojaška godba. Prospekte pošilja gratis.

Zdravnik: Dr. J. Lohert.

Mirodilnica, papirnica in tovarna šolskih zvezkov

Kožnar & Cⁱ — Gorica, tik sadnega trga.

Najcenejši nakupovalni vir.

Na drobno in debelo.

C. kr. priv. tovarna mila in sveč E. HOLZER

nasl. G. BRATTINA

140 let obstanka

tovarne je najboljšo jamstvo za občinstvo, da so izdelki prvovrstni.

Omenjena turdka, izdeluje milo in sveče in je ena najstarejših turdk v Avstriji, ki je bila 7 krat odlikovana z diplomami in svetinjami. — Da spozna sl. občinstvo vso dobroto kakovosti izdelkov, ki so narejeni iz pristnih masčob in kljub temu se ne boje nikake konkurence, je sklenila turdka postaviti na razpolago sl. občinstvu uzorce mila, ki se jih lahko vdobi zastonj v tovarni v ulici Torrente št. 5.

Kupujte samo dvokolesa „Gerice“ in „Altena“, ki so najboljši francoski sistem in najtrpežnejše vrste bodisi za navadno rabo ali za dirke.

Šivalni stroji Original Victoria so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsakovrstno šivanje in šikanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako trpežen.

Puške, samokrese, slamo-reznice in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri turdki

Kerševani & Čuk

GORICA, na Stalnem trgu št. 9. GORICA.

475.000

kron, ozir. frankov in lir znašajo vsakoletni glavni dobitki velike skupine

5 originalnih vrednostnih srečk 5

kojih 13 vsakoletnih žrebanj se vrši dne

2. in 15. januarja,	1. in 14. majnika,	1. septembra (dve),
1. februarja,	1. julija,	14. septembra ter
1. marca (dve),	1. avgusta,	2. novembra.

375.000

kron, ozir. frankov in lir znašajo vsakoletni glavni dobitki manjše skupine

3 originalnih vrednostnih srečk 3

kojih 9 vsakoletnih žrebanj se vrši dne

2. januarja,	1. majnika,	1. avgusta,
15. januarja,	14. majnika,	14. septembra,
1. februarja,	1. julija,	2. novembra.

Kupaina za veliko skupino vseh 5 srečk se plača v 60 mesecih po 6 K, za manjšo skupino vseh treh srečk pa v 60 mesecih po 4 krone.

Vsaka srečka mora najmanj enkrat zadeti! Vsi dobitki se izplačajo v gotovem denarju!

Vse srečke imajo trajno vrednost denarja in igrajo po izplačilu kupnine še dolgo vrsto let brez vsakega nadaljnjega vplačevanja, torej za stonj.

Vsak cenj. naročnik zamore dobiti nagrade in premije ter na ta način kupnino zase naročenih srečk poljubno znižati ali sploh dobiti jih zastonj.

Pojasnila daje in naročila sprejema: Glavno zastopstvo srečkovnega oddelka češke industrijske banke v Pragi, Ljubljana.

Naslov za pisma: Srečkovno zastopstvo Ljubljana 5. 161—3

Ljubljanska kreditna banka podružnica v Gorici

Centrala Ljubljana, podružnice: Celje, Celovec, Sarajevo, Split, Trst.

Delniška glavica K 8.000.000
Rezervni zakladi K 1.000.000

Vloge na knjižice po 4¹/₂%, v tekočem računu po dogovoru.

Nakup in prodaja vrednostnih papirjev, vseh vrst deviz-valut.

Borzna naročila.

Promese za vsa žrebanja.

Vnovčenje kuponov in izžrebanih vrednostnih papirjev.

Eskont menic.

Stavbeni krediti.

Predujmi na vrednostne papirje.

Srečke na obroke.

Sprejemanje vrednot v varstvo in oskrbovanje Safes.

Nakazila v inozemstvo.

Kreditna pisma.